

NÉPNEVELŐ

NEVELÉS- ÉS OKTATÁSÜGYI LAP

A MAGYARORSZÁGI LATIN ÉS GÖRÖG SZERTARTÁSÚ KATHOLIKUS NÉPOKTATÁSI INTÉZETEK SZÁMÁRA

Kiadja a SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT Budapesten.

Megjelenik minden vasárnap egy ivnyi terjedelemben.

Megkapja e lapot minden kath. népoktatási intézet egy példányban ingyen.

Előfizetési ár: egész évre kor. 6.—.

Kéziratokat nem küldünk vissza.

Szerkesztőség és kiadóhivatal

BUDAPEST,

Szentkirályi-utca 28b. sz. a.

(SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT)

A hirdetések árszabálya:

A pályázati hirdetéseknek minden egyes szóért minden közlés után 6 filler (3 krajczar) fizetendő.

Egyéb hirdetéseknek:

egész oldal ... kor. 32.— | negyed oldal ... kor. 8.—
fél oldal ... » 16.— | nyolczad oldal » 4.—

A díjak előre beküldendők a Szent-István-Társulathoz.

Keresztény szabadiskolák szervezete.

Az Országos Katholikus Tanügyi Tanács legutóbb tartott ülésén foglalkozott a katolikus iskolákkal kapcsolatosan szervezendő felnőttek oktatásának kérdéseivel. Az eszme megtestesítéséhez az általános irányelveket is megállapította és egy szűkebb bizottságot küldött ki a végleges megoldáshoz szükséges módoszatok megállapítása céljából. Örömmel tapasztaljuk, hogy a tanács által fölvetett eszme a lelkes katolikus tanítóság körében visszhangra talált s már több helyen tényleg munkához is fogtak az arra hivatott tényezők.

Ily eredményről értesítette lapunkat P. Forika Adrián, a marosvásárhelyi szent Ferenc-rendi zárda főnöke, mint a maros-kerületi központi keresztény szabadiskola igazgatója. A zárdafőnök úr, amidőn beküldte közlés végett a katolikus szabadiskola alapszabálytervezetét és az ahhoz fűzött módszertani utasításokat, egyben arra is utal, hogy ezen iskolák állami segítségével céljából a kellő mozgalmat megindítani föltétlenül szükséges volna.

Készséggel szorgalmazzuk ezen törekvésekhez az állami támogatást, de mi e téren legtöbbet az Országos Katholikus Magyar Iskolaegyesület működésétől várunk. Azért vetettük föl az egyházi és iskolai javak egységes tüzbiztosításának az eszméjét is, hogy ennek megvalósításával az Iskolaegyesületet oly állandó és biztos jövedelmi forráshoz juttassuk, amelyből a katolikus népoktatás ezen fontos feladatának megvalósításához is gyorsan és hathatósan segítséget nyújthasson vetítőgépek, tanítási eszközök beszerzése által, valamint a buzgó tanítók méltányos jutalmazásával. A beküldő azon kívánságát, hogy az alapszabály és utasítás tervezetét közzétegyük, a legnagyobb készséggel teljesítjük, hogy ezek közlésével a keresztény szabadiskolák szervezésére olvasóink figyelmét nemcsak föl hívjuk, hanem a kivitelhez megfelelő példával szolgáljunk.

A marosi esperesi kerületben szervezett keresztény szabadiskolák alapszabályai.

1. §. *Címe:* A marosi esperesi kerület keresztény szabadiskoláinak szervezete.

2. §. *Célja:* Az esperesi kerület minden hitközségében felállítani a felnőtteket oktató szabadiskolákat és azokban keresztény-hazafias szellemben minden hasznos és korszerű ismereteket értelmesen, érdekesen és egyöntetűen tanítani.

3. §. *Eszközei:* A szabadelőadások és vetítőgéppel szemléltethető fölolvasások.

4. §. *Tisztikara kétféle:* A központi szervezőbizottság és a csoportok élén álló igazgatóságok.

a) A központi szervezőbizottság áll egy központi igazgatóból, 1 jegyzőből és 4 bizottsági tagból.

b) A csoportok élén 1—1 igazgató és 1—1 jegyző. Az igazgatókat akadályoztatásuk esetén a jegyzők helyettesítik.

5. §. a) A központi szervezőbizottság teendője: megállapítani és végrehajtani az egységes tantervet és tanmenetet, személyesen támogatni és ellenőrizni a csoportok működését és kezelni a kerületi szervezetek közös vagyonát.

b) A csoportok közvetlen vezetői kötelesek a központi utasítások alapján rendezni saját csoportjukban az iskolákat és gondoskodni a szükséges tanerők- és taneszközökről;

c) mindezen iskolák működése és a tisztikarok eljárása fölötti föfelügyeletet a mindenkori ker. főesperes gyakorolja.

6. §. A tisztviselők a papság és tanítóság köréből választhatók. A központi bizottság tisztviselőit a kerületi tanítóegyesületek gyűlésein választják; a csoportok tisztviselőit pedig minden csoport szabadon választja, lehetőleg saját köréből.

7. §. *A központi bizottság székhelye:* Marosvásárhely. Tisztviselői közül legalább 2 marosvásárhelyi lakos.

8. §. *A kerületi szabadiskolák tagjai:* Alapító tagok, akik az intézet javára legalább 50 koro-

nát; partoló tagok, akik évente 5 koronát fizetnek; rendes tagok, akik díjtalanul előadásokat tartanak.

9. §. A kerület egyelőre hat csoportra oszlik és minden csoport egy-egy önálló iskolát alakít, mely iskola köteles a csoportjához tartozó hitközségekben és tekintélyesebb filiákban a tannetvnek megfelelően előadásokat rendezni. A csoportok beosztása a következőleg állapított meg: 1. Marosvásárhely, Marosszentgyörgy, Nyáradtő és Mezősámsod; 2. Nagyernye, Kaál, Jara és Böö; 3. Ehed, Hodos, Jobbágytelke és Iszö; 4. Jobbágyfalva, Szentháromság, Ákosfalva, Selye és Nyáradszereda; 5. Kőszvényes, Nyáradremete, Deményháza, Mikháza; 6. Szászregén, Teke, Görgényszentimre és Görgényüvegcsür.

Az iskolák meghívására olyan községekben is tarthatnak előadásokat, ahol még ilyen intézmény fölállítva nincs a pusztá költségek megtérítésének biztosítása mellett.

10. §. *Rendes tantárgyak:* 1. Hiterkölestudomány. 2. Társadalomtan törvényismeretekkel. 3. Hazai és világtörténelem. 4. Földrajzi és csillagásztani ismeretek. 5. Gazdaságtan. 6. Egészségtan. 7. Magyar nyelv és irodalom. 8. Természettan.

Rendkívüli tárgyak a helyi viszonyokhoz mérten: 1. Irva-olvasás. 2. Számítan. 3. Rajz és háziipar. 4. Női kézimunka. 5. Ének és zene. Ezen tárgyak külön napokon tanítandók, úgy hogy a rendes előadásokat ne zavarják.

11. §. Egy-egy tanfolyam három évre terjed évi átlagos 20 tannappal és 40 tanórával. Ezen időhöz mérten osztatnak föl a tantárgyak is, átlag 15—14 órával egy-egy tantárgyból.

12. §. Ezen iskolák hallgatói közé beiratkozhatik minden 16 évet betöltött férfi és nő. Botányos viselet folytán az intézet előadásairól bárki is kizárható. Fizetni nem kell senkinek tandíj címen, de aki az elvégzett tanfolyamról bizonyítványt akar nyerni, az egyszer 5 korona segélyösszeget tartozik fizetni a lyceum javára.

13. §. Rendszeres tanítóintézményről lévén szó, fölvételi, mulasztási, kitüntetési és előmeneteli naplók vezetendők, melyek nyomán az elvégzett tanfolyamokról bizonyítványok is kiállíthatók. Többszöri indokolatlan elmaradás esetén elvesz a jog a bizonyítvány elnyerhetésére.

14. §. Az eperjesi kerület papsága és tanítói kara ezen szabadiskolákban a központi bizottság utasításai szerint hivatalukból kifolyólag kötelesek előadásokat tartani. Segédtanerökül elfogadhatók: orvosok, jogászok, gazdászok és körjegyzők, ha személyük hiterkölesi kifogás alá nem eshetik. Ilyenekül elfogadhatók megbízható, komoly gondolkozású protestáns tanfériak is.

Utasítások a maroskerületi esperességben szervezett szabadiskolák csoportjai részére.

1. §. A csoportonként megválasztott igazgatóság köteles a lehető legrövidebb idő alatt saját

területén legalább 4 tanerővel az iskolát megalkítani. Erre vezető mód községenkénti népgyűlések tartása és fölvilágosítva a népet az iskolák céljáról és eszközeiről. Az értelmesebb emberekkel meghatározni a tanítás idejét, t. i. napját és óráját. A befolyásolhatóbb néppel később tartanak gyűlést, hogy a napok úgy állapíthatassanak meg, hogy összeesés egy napon több községben ne legyen. Ahol célszerűnek látszik, egyik községnek tanerőket a másik községből kell beosztani.

2. §. Minden csoport igazgatósága a naplók pontos vezetésére felügyel és kipuhatolja különösen azon tárgyakat, illetve tétéleket, amelyekről a nép leginkább szeretne fölvilágosításokat nyerni és ezen helyi szükségletek szerint irányítja az előadások anyagát. Év végén a meghatározott módon a központi bizottsághoz jelentéseket tesz és anyagbeosztását a központi tudatja. Erejéhez képest törekedjen a szükséges fölszerelések megszerzéséhez hozzájárulni.

3. §. Tájékoztatásul a következő részletes tananyagbeosztás szolgál:

a) Hiterkölestanból. Célja apologiailag meggyőzni a vallás szükséges voltáról és észszerűségéről, Isten jogairól, a kereszténység létjogáról, küldetéséről, az erkölesi jó és rossz fogalmáról, az Úr Jézus elete és tanításáról, a társadalom és kereszténység viszonyairól, az ember földi és örök rendeltetéséről, a végcélhoz vezető eszközökről, ú. m. anyaszentegyház, a párancsok, a szentségek és jó cselekedetekről, gyermeknevelés és szülői hivatásról az illető lelkes beosztása szerint, de jelen tétélek föllelésével.

b) Társadalom- és törvényismeretek: Az ember földi életének berendezése, az államhatalom kifejlődése és szükséges volta, az ember viszonya az államhoz, valláshoz és embertársaihoz, a munka a megélhetés kérdésének szolgálatában és önmagában, a társadalom természetes szerződéses jogviszonya, a törvény önmagában és az államhatalomban, a tulajdonjog és a szerződési jog, a telekkönyv és a magánjog, a katonai törvények, iskolatörvények, a törvények megszegése, a büntetés, a közigazgatás, képviselőház, király és haza.

c) Történelem: A Biblia és Babilon, az ó-kor, a kereszténység kezdete és a népvándorlás, a honfoglalás, Arpád és első királyaink, szent László és utódai, a tatárjárás és az Arpád-ház vége, az Anjouk és utódai, a Hunyadiak kora, a nemzeti sülyedés kora, Erdély története, a kurucok, a nőkirály és gyermeke, a francia forradalom és a reakció kora, az új Magyarország, szabadságharcunk, a magyar alkotmány helyreállítása.

d) Gazdaságtan: A tejjgazdaság, a madarak védelme, állattenyésztés, az állatok egészségéről, földmívelés: szántás, talajjavítás, gazdasági eszközök, gépek; termeles, gyümölcsmívelés és a termények értékesítése, a hegyi szőlő és kártekonny rovarai.

e) Egészségtan: A tüdővész, az építkezés helye, anyaga és eive, gyermekápolás és gyermekvédelem, első segélynyújtás, természetes gyógytényezők, a beteg test, az alkohol, a fogak ápolása, a többi érzékszervek ápolása, a kolera.

f) Magyar nyelv és irodalom: Zrínyi a költő, a nemzeti nyelv története a XVIII-ik század végéig, Katona József élete, Vörösmarty életéből, a nemzeti nyelv virágzása, Petőfi Sándor, Madách életéből, Arany János, a magyarság és helyesírás, a szerződés, a kötelezvény és váltó, a levélírás, az ősemlék, a magyar föld zenéje, ezredéves emlékek.

g) A földrajz és csillagászat: Budapest, a Duna mente, a Tisza, a Maros mente, a Balaton, a Tatra és környéke, a hazai gyógyfürdők két sorozatban, Debrecen, Fiume, az ország és vármegyéi, a községi képviselő és a földmérés, keletázsiai világforgalom útvonalán, Egiptom, az ég és csillagai, naprendszerünk, a föld forgása.

h) Természettan: A föld, a bolygók, a halmazállapotok, a tünetnyelvek a testek felületén, vegytan, az emberi test szerkezete, az erjedés tünetei, fénykigyulás és a gázok, a gőzgépek, az elektromosság és annak munkaképessége, a fény és meleg, a halmazállapotok átváltozása, világ vége, az Isten.

4. §. A fent felsorolt tételek sorrendjét a helyi viszonyok szerint lehet módosítani, de a lehetőségig mind földolgozandók. Ezen tájékoztató anyag részletezés alapján a csoportok saját helyi viszonyaik szerint szerkeszthetik meg a részletes tananyagfelosztást, amelynek elkészültét a központnak bejelentik, esetleg másolatban is megküldik, amely azokat átnézvén, esetleg hasznos módosításokat ajánl és a beküldött másolatot letétbe helyezi. Minden tárgy tanításánál vegyük figyelembe a hallgatóság igényeit.

Zárószó. Minden tanerő komolyan vessen számot a földát fölötté üdvös voltáról és a látzólag fölmerülő nehézségeken erős, bátor lélekkel tegye túl magát. Úgy a mi, mint népünk hivatása örök s az igazság Istenének dicsőségére kell terjesztenünk az igazságot, a tudást, mert kik másokat tanítanak az igazságra, fényleni fognak az örök boldogság honában, mint az ég csillagai, mondja a Szentírás. (Dániel próféta.)

Marosvásárhely, 1907. nov. 18.

P. Főrika Adrián, Karácson Márton,
a szervezésre kiküldött bizottság ker. főesperes,
elnöke.

Válasz a «Tanítónőkérdéshez».

Röviden a következőkben szölok hozzá e lap 7-ik számában közzétett «Tanítónőkérdéshez» című közleményhez. Hogy rövid legyek, mindjárt a kérdés lényegére térek. Miért nem lehet a férjes nő jó tanítónő? és miért legyen vala-

kinek két darab kenyere? Istenem! ha a férjnek is 1000 korona, a nőnek is ugyanannyi fizetése van (mert az tudvalevő, hogy a legtöbb tanítónő tanítóhoz megy férjhez) milyen nagy darab kenyere van! De hát akkor miért működhetik a postamesternő, színésznő, különböző hivatalnoknő stb. ha asszony lesz, csak éppen a tanítónő legyen a kivétel, mely hivatás pedig tudvalevőleg legjobban megfelelő a női természetnek!?

Miért nem mondja senki annak a paraszt-asszonynak: ha férjhezmentél, maradj a gyermekeddel, végezd csupán az otthoni munkát, az urad meg fogadjon kapást! Vagy amikor a kőművesasszony hordja a téglát stb., nem ugyanazt teszi? — pénzt keres. Vagy akárhány, sőt a legtöbb tanítónő, míg leány is, nem maga takarít, főz, mos magára, sőt még kisebb testvéreire is. Cselédet nem kap, meg nem is nagyon tarthat a mai drága állapotok mellett!

Mivel segítsen az az okleveles nő férjének csekély kasszáján, pl. falun? Ruhát nem varrhat, tanítványai sem igen akadnak! Pénzért mosson, vasaljon másoknak?! Azokért ugyan kár volt iskolába járnia 12 évig! Másként, igazságosabban kellene a helyzetet változtatni. Követeljék meg, hogy minden tanítónőképzőintézet rendszeresen alkalmazott tanár is tanítónőket alkalmazzon és egyébként is az intenzív tanítóképzésnek megfelelően szerveztessék. Akkor kevesebb lesz a tanítónőképzőintézetek száma és kevesebb képesített tanítónő lép ki e pályára. Nehezsítsék meg a képzést, avagy akadályozzák meg bizonyos időre a nagy tömegben való tudulást e pályára. Hisz így tettek a posta és a vasut hatóságai is. Mert azt hiszem, azt el kell ismerni bárkinek is, hogy egy komoly nő, kivált ha anya lesz, kifogástalanabban foglalkozik növendékeivel, jobban ott van az esze a nevelés és tanítás munkáján, mint a leánynak, ki ma itt, holnap ott van.

V.-né Kundráth Matild
okl. tanítónő.

A népiskola a népjólét fejlesztésének szolgálatában.

(Folytatás.)

Tele van a világ olyan emberekkel, akik mindenünnen elkésnek. A rend, pontosság iránti érzék nem igen van kifejlődve az emberekben, pedig a rend és pontosság a boldogulhatóság egyik feltétele. Következésképpen az iskolának rendre és pontosságra kell szoktatnia az ifjúságot. A tanulói élet azért van órától-órára, percről-percre úgy beosztva, hogy az ifjúság szokja meg a rendet, a pontosságot, mert ez az élet sava-borsa, ez a világ forgásának a tengelye. Minden ezen alapszik, minden ezen épül. Figyelmeztesse a tanító a gyermekeket a nagy természetre, mely a pontosság csodás rendszerét

mutatja. Kerdezze meg őket, volt-e arra példa, hogy a nap ne kelt volna föl a legnagyobb pontossággal a maga idejében; hogy a télre tavasz ne kövekezett volna és a csillagok eltevesztették volna útjukat csak egy hajszálnyra is? Mindenütt rend, pontosság. Az iskolai élet számtalan esetet nyújt arra nézve, hogy a jó tanító tanítványait rendre és pontosságra nevelhesse és a szívükbe vésse azon nagy igazságot: hogy rend a lelke mindennek. Figyeimeztesse továbbá a tanító az ifjúságot arra is, hogy a kereskedő, az iparos rend és pontosság nélkül nem boldogulhat. Vegre utaljon arra is, hogy a családi életben a rend, a pontosság a legszebb egyetértést eszközli. Az ily házra nem hiába sült Isten dicső napja, mert ott a nap minden percét hasznra tudják fordítani. Jólét, öröm ragyog az arcokon. Dallal üdvözlük a felkelő napot, imával fejezik be az estét. Egészség, vig kedély mindenkinek osztályrésze, s a szemlélő kénytelen beismerni, hogy az ily ház mintaképe a földi boldogságnak.

Nem kevésbé fontos feladata az iskolának az ifjúságot kötelességtudásra nevelni, mert ez igen fontos tényezője a jólét előmozdításának. Az élet legnagyobb követelménye a kötelesség. Értse meg a gyermek, hogy az ifju, a meglett koru, az öreg egyaránt tartozik kötelességét hiven, becsületesen betölteni. Tanítsa meg az iskola a gyermeket arra, hogy ki azt hiszi, hogy nincs semmi kötelessége és joga van tétlenül, vagy saját önző vagyainak hódolva élni: az erkölestelen, gonosz ember, vétkezik minden fennálló törvény ellen és legfőképen a vallás, az Isten parancsa ellen, mert a világnak akként van megállapítva, hogy minden teremtetett lénynek meglegyen a maga feladata, a maga rendeltetése.

Tanítsa meg az iskola az ifjúságot arra, hogy az emberiség jötevői azok, kik kötelességeiket hiven teljesítik. Állítsa a tanító a gyermekek elé a kötelességteljesítés vértanúit, ragyogó példáit, melyekben a magyar nemzet történelme hála Isten nem szükkölködik. Egy Zrínyi, Hunyadi, Dobó, Szondy, Szóchenyi, Deák stb. honszerelmével, lelkesedést támaszt s kötelességszeretetet a gyermek szívében s ez szükséges, mert hazánk minden fiától megvárja, hogy tegyen, dolgozzék érte. Kevesen vagyunk, a népek mérhetlen tengerárja elnyeléssel fenyeget bennünket. Csak úgy, csak akkor állhatunk meg dicsően, ha mindnyájan, mint egy ember küzdünk, dolgozunk, fáradsunk a közös honért, azaz ha teljesítjük kötelességeinket.

Ha hazánk gazdasági viszonyain végig tekintünk, azt tapasztaljuk, hogy azok évről-évre súlyosbodnak. Manapság a gazdának van a legnehezebb sorsa, aki a drága haza földjét küzdelemmel és fáradsággal műveli, hogy megélhessen és élelmet adjon a tudósnak, a művésznek, a katonának, a kereskedőnek, az iparosnak és a napszámosnak. A magyar nép

nevezetes józan észjárásáról, mindemellett is a magyar nép életében, háztartása- és gazdálkodásában ritkán találni fel azt, mi a német, angol, de különösen az amerikaiaknál azonnal szembeötlő: ez a tudomány szelleme, mely e közmondásban talál kifejezést: «többet ésszel, mint erővel». A magyar népnél hiányzik az az igazi gyakorlati ész, mely nem elégszik meg az ösöktől reá maradt tapasztalati ismeretekkel, hanem folyton tanul, kutat, szemlél, figyel, számít bele-mélyed a társadalmi viszonyokba s ami jót vagy hasznosat lát, talál, körülményeihez alkalmazva és viszonyítva átviszi családi életébe, át a háztartásba és gazdálkodásába, szóval az elméleti tudományt egyesíti a gyakorlattal. Hozzájárul még az, hogy a magyar nép nem kutatja az okot, mely társát már a jólét bizonyos fokára emelte, hanem azt a vak szerencsének tulajdonítja, maga pedig csak sopánkodik. A magyar nép azt tartja, hogy a kinek pénze van, esze is van; pedig ez megfordítva áll, mert ésszel lehet pénzt szerezni, de pénzen ésszt ugyan nem. Az iskolákra háramlik azon feladat, hogy ezen közmondás: «többet ésszel, mint erővel» a nép véérébe menjen át, mert akkor nem irtóznék a tudománytól, hanem felhasználná azt saját előnyeire.

Bohon János.

(Folytatjuk.)

HIVATALOS KÖZLÉSEK.

Allásváltoztatás esetében kit illetnek a szántó vagy szőlőföldek ingó felszereléseit? Minthogy több helyütt előfordul, hogy az iskolafenntartó hitközség abban a téves hitben van, hogy az állatok, a tanítónak fizetés fejében haszonélvezetre adott szántó vagy szőlőföldek ingó felszereléseit (pl. karó, lugas stb.), mit a haszonélvező tanító a saját pénzén vett, a tanító elhalálása, vagy eltávóztása után a hitközség tulajdonát képezi, nem lesz fölösleges a félreértések és sok ádlatlan viszálykodás elkerülése céljából, ha egy esetből kifolyólag a Pécsegyházmegyei hatóságnak, az érdekeltektől tanító felelősségére hozott böles és igazságos határozatát közöljük. Ime a határozat: 487/1908. sz. a Pécsegyházmegyei tanfelügyelőtől. Tisztelendő Plébánia Hivatalnok. P. . . . n. 634/1907. sz. előterjesztése kapcsán közlöm Nagyságoddal, hogy a p. . . . i iskolaszéknek abbéli határozatát, mely szerint a tanítók haszonélvezetében levő szőlők felszereléseit különösen a karókat abban az állapotban kell hagyni, amelyben vannak, oly értelemben, hogy a tanító tulajdonát képező s általa behelyezett szőlőkarók is a szőlőben maradjanak, mikor a tanító eltávózik, jóvá nem hagyhatom s e tekintetben B. J. ottani kántortanító m. évi december hó 16-án kelet abbéli felelősségére, hogy amennyiben a szőlőkarók a tanító tulajdonát képezik, el is vihetők legyenek, vagy pedig érték megfelelő kárpótlás adassék, helyet adok E tekintetben az egyházmegyei ügyész véleménye is az, hogy valamely használatban levő birtok felszerelése, amennyiben az ingó jószágot képez, nem a birtok tulajdonosát, hanem a haszonélvezőt illeti. Egyáltalán úgy bérletknél, mint haszonélvezetbe átadott ingatlannál (lakásokban, butoroknál stb. stb.) sohasem az ingatlan tulajdonosát illetik a felszerelések, hanem azt, aki a felszereléseket beszerezte és behelyezte. 431/1907. sz. leiratom, mely szerint a jövőre nézve a tanítói haszonélvezetben levő kert, föld, szőlő stb. járandóságokra ugyanazon elv alkalmazandó, melyet a pap használ, azt, hogy a tanító tulajdonát képező in-

góságokat el nem viheti, vagy érettük megfelelő kárpótlást nem követelhet, nem tartalmazhatja, egyrészt azért, mert magán az alapulva, hogy a felszerelések, amennyiben azok ingóságok, a felszerelő tulajdonát képezik, semmiféle rendelet nem változtathat, másrészt azért mert a pap ingóságai szintén vagy egység tárgyát képezik, vagy a felszerelőnek tulajdonai s a mennyiben ettől eltérés van, az valamely megállapodás eredménye. Pécs, 1908. február hó 1-én. *Wajdits* egyházmegyei főtanfelügyelő.

EGYESÜLETI ÉLET.

Pályázati hirdetés. A «Sopronvidéki róm. kath. Néptanítóegyesület» központi választmánya a következő létel kidolgozására hirdeti pályázatot: «*Mit tehet a tanító, hogy a szülőket s ezek által a gyermekeket a szesz italoktól való tartózkodásra szoktassa?*» Első díj 40 kor. második díj 30 kor. harmadik díj 25 kor. negyedik díj 15 kor. Pályázhat az egyesület minden tagja. A magyar nyelven (és lehetőleg idegen kézzel) írott jellegű pályamunkák legalább 1½ és legfeljebb 2½ írott ivre terjedjenek és a lepecsételt, szerző nevét magában rejtő jelhöz levélkével együtt 1908. évi július 1-ig az egyesület elnökéhez, Madarassy Antal esperes-plébánoshoz Sopronkereszturra küldendők. Sopron, 1908. január 23-án. *Madarassy Antal* elnök. *Káth József* főjegyző.

IRODALOM.

A Szent-István-Társulat népies pártoló tagsága. Kevés magyar irodalmi vállalat tudott rövid idő alatt annyira hozzáférni a magyar nép lelkéhez, mint a Szent-István-Társulatnak csak pár évvel ezelőtt létesített népies pártoló tagsága. Még a könyv vásárlásának s az irodalom pártolásának klasszikus földjén, Németországban sem mindennapi esemény az, ha egy vállalatnak három-négy év multán 16.000 előfizetője van, pedig a Szent-István-Társulat népies pártoló tagsága ma már itt tart. Igaz, hogy rá is szolgál a magyar nép minél bőkezűbb támogatására. *Két koronaért* évente annyi és oly kitűnő olvasmányt ad, hogy ajánlása és terjesztése nemcsak hazafias és katolikus érdek, hanem egyenesen hazafias és vallásos kötelesség. Az 1907-re adott tagilletményben például a katókombák korának pompásan megírt történetén kívül volt egy kis füzet, amelyik a természet-tan elemeit ismertette igen élénken és tanulságosan s egy másik, amelyik a vadon termő gyógynövényekről szólt és így valósággal új és szépen jövedelmező kereseti forrást nyitott meg olvasói előtt. S ha mindezekhez hozzáveszszük az 1908-ra szóló szép naptárt, olyan kis gyűjteményt látunk, aminőt soha magyar könyvkiadó 2 koronaért még nem adott vásárlóinak. Egyre érkeznék is még megrendelések a Szent-István-Társulat igazgatóságához, mely ez uton kéri a vásárolni szándékozokat, hogy rendeleteiket minél előbb tegyék meg, mert a készlet e munkákból annyira fogytán van, hogy előreláthatólag már csak pár hétig szolgálhat a mult év népies pártoló tagságának könyvilletményeivel.

Tanítók Évkönyve. Mindazok, akik vonatkozásban vannak a kath. népoktatásüggyel, mint: tanítók, tanítónők, lelkészek, nevelők, tanítónövendékek, sőt maguk az intelligensebb szülők is, nagy hiányt érzik az olyan vezérkönyvnek, amelyből egyrészt a szakmájukba vágó dolgokról praktikus, alapos és bőséges tájékozódást meríthet ének, s amely másrészt a legújabb pedagógiai irányzatok felől tiszta fogalmakat nyújtva, ekként a modern ellentétes eszmeáramlatok közepette — kiváltképpen népnevelőinknek — biztos vezetőül szolgálhatna. Ez égető szükségletet kívánja kielégíteni — mint örömmel értesülünk — a Szent-István-Társulat kiadó tanítói évkönyvével, mely még jóval az új tanév előtt fog megjelenni s melyre ezennel felhívjuk t. olvasóink figyelmét. Bővebb tájékozódást közelebb fogunk adni.

VEGYESEK.

Püspök az ifjuság között. Mailáth Károly erdélyi püspök e hó 13-án Kolozsvárra utazott az igazgató tanács ülésére. A vasútról egyenesen az egyetemi hallgatók konviktusába hajtatott, hol az egybegyűlt ifjaknak hatóságos beszédet tartott. Nyomatékos szavakkal lelkükre kötötte, hogy ezt az időt, az előkészítő éveket lelkiismeretesen használják fel. *Csak így lehet később a közéleti szereplésük becsületes és jellemes.* Leszorulunk mindenütt s bizony ennek okát magunkban keressük. A főpásztori szózat nagy hatással volt az ifjakra. Aznap d. u. körülbelül 40 diákot s egyetemi hallgatót gyóntatott, kiket aztán pénteken reggel 1/27 órakor a belvárosi leányiskola termében mondott szentmise alatt megáldoztatott.

Adomány a kath. tanítói árvaházra. Dr. Berger Ev. János apát, egyetemi r. tanár az Esztergomban felállítandó országos kath. tanítói árvaház javára 3000 koronát származtatott dr. Walter Gyula prelátus, papnevelői kormányzóknak, mint az árvaházi bizottság elnökének kezéhez. Fogadja az adományozó a kath. tanítóság igaz köszönetét.

Leánynevelő intézet. «Miasszonyunk»-ról nevezett mattaincourti apácák kiüzelve hazájukból Törökbálinton, a főváros szomszédságában fekvő kies nyaralóhelyen telepedtek le s ott még a mult év folyamán egy magánjellegű leánynevelő intézetet nyitottak előkelő szülők gyermekei részére, hol ezek a német, angol, de különösen a francia nyelvet játszva sajátíthatják el s azonkívül a házvezetést, sütést, főzést, vasalást stb. is megtanulhatják. E mellett a női kézimunkák legkülönbözőbb nemeiben, zenében (zongora és hegedű), felsőbb rajzokban, olajfestés, aquarell stb. is nyerneket oktatást s magánuton végezhetik úgy az elemi, mint a polgári- és felsőbb leányiskolák valamennyi osztályait. Felneveltek 1-2 hónapra is elfogadtatnak, különösen a francia nyelvben való gyakorlás végett. Bővebb tájékoztatással szívesen szolgál az intézet főnöksége Törökbálinton.

Az iskolafenntartók figyelmébe. Az 1907. évi XXVII. t. c. alapján a tanítók fizetékieskiegészítésére és korpótlékára államsegély kérhető. Ha az iskolafenntartók azt óhajtják, hogy ezen államsegély visszamenőleg az 1907. évi július hó 1-től utalványoztassék, akkor feltétlenül szükséges, hogy az államsegélykérvények legkésőbb március elején betérjesztessenek a megyei közigazgatási bizottsághoz, hogy ez még ideje korán felterjeszthesse a kérvényeket a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumhoz. Ez azért szükséges, mivel a költségvetési törvény értelmében csakis f. évi március hó végéig utalványozhat a közoktatási kormány az 1907. évi költségvetésbe felvett államsegélyből. A jelzett határidőn túl beérkezett államsegélykérvényekben kért államsegély már csak a f. év elejétől lesz utalványozható, ami ugyan azokra a tanítókra nézve nem baj, akik már eddig is részesültek fizetékieskiegészítő államsegélyben, mert ezek részére a kérhető államsegély a mult évre fizetési előlegül már kiutaltatott, hanem annál érzékenyebb veszteséget okoz azoknak a tanítóknak, kiknek fize-

tésénél nem volt igénybe véve az 1893. évi XXVI. t. c. által biztosított államsegély.

Háziipari tanfolyamok. A zentai gazdakör Adorján, Oromhegyes és Felsőhegy községekben háziipari tanfolyamokat rendezett, melyeken 69 hallgatót képeztek ki, akik 4544 drb. különféle háziipari cikket készítettek. A gazdakör eddig már több száz iparost képezetett ki evenként szokásos tanfolyamain.

Szociális vezérfonal. A Magyar Gazdaszövetség, hogy a modern szociális ismereteket minél szélesebb körben terjessze, elhatározta, hogy a műveltebb közönség számára szociális utmutatót ad ki. Ezt a tankönyvet különösen tanítóképzők, papnevelők és más, a nép vezetőinek kiképzésére hivatott tanintézetek tanító erőinek szánta. Szándéka továbbá, hogy a nép számára szintén irat szociális utmutatót. Elhatározta a szövetség azt is, hogy a szociális propagandát a nem magyar ajkúak körében is kiterjeszti. Így már legközelebb hivatalos néplappját öt nyelven is megjeleníti minden két hónapban.

Karacsonyi pásztorjáték Zselizen. Előadott az „Elvesztett gyermek” című mű Szabó udvardi főtanító irtói. A növendékek igen sikerülten adták elő a darabot. Az ötször megismételt előadás után 200 korona folyt be. Az érdem *Kovács István* káplán, meg *Deli István* tanító urakat illeti. *Gutman* Hona tanítónő kisszönyv zongorakisérettel vezette az énekszámokat.

Szerkesztői üzenetek.

W. V. A vallás- és közoktatásügyi miniszteriumnak többször ismételt döntvénye van arra, hogy helyben nem lakó, de helyben fekvőséggel bíró földbirtokos a hitközségi iskoládot fizetni köteles (L. 1905. évi 497. sz. a kelt döntvény). A cseledetség az uraság alkalmazottai. — **Sz.** Miután az illetők a hitközség kötelekékbe tartoznak, a párbért és a hitközségi iskolai adót fizetni kötelesek. 2. Az említett uraság földbirtoka után a hitközségi iskolai adót fizetni köteles. 3. A hitközségi iskola fenntartására 5% nál magasabb hitközségi iskolai adó is kivethető. (L. 1906. évi 564. sz. v. és k. m. rend.) **Sz. R.** Az egyházi tanügyi főhatóság rendelete az irányadó; tehát szünet nem adható. — **S. B.** Az iskolaszék elnöke hivatalból jelenti be a kir. tanfelügyelőséghez a tanítói fizetés nagyobbodását, így a korpótlék kiutalványozását is. A kir. tanfelügyelő azután hivatalból intézkedik, hogy a nyugdíjba beszámítandó fizetés helyesbítették. — **Cs. J.** Kérvényét a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumhoz intézi és azt az egyházi főhatósághoz nyújtja be. A működési bizonyítványt mellékel. — **T. P. 1.** Az úgynevezett bezárás nem helyes büntetési eszköz. 2. A tanító közhivatalnok s így az illető szülő hatóság elleni kihágást követ el, ha az iskolában a tanító személyét megsérti. A felhozott eset azonban nem minősíthető annak. 3. A nyugdíjba való felvételhez szükséges díjlevél kiállítását a hitközségi iskolaszék meg nem akadályozhatja. A díjlevél kiállítását a törvény írja elő. Az iskolaszéki elnök hivatalból köteles bejelenteni a tanítói járandóságokban beállott változásokat. Ezt az 1907. évi XXVII. t. c. 30. §-a büntetés terhe alatt írja elő. — **K. J.** A tanító csak a díjlevélben előírt köteleseégeket köteles teljesíteni. Egyebekre levélben feleltünk. — **D. F.** Készséggel támogatunk. Levélben bővebb választ adtunk. — **K. A.** Az Országos Kath. Magyar Iskolaegyesület igazgatóságához küldje be kérvényét. Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 28. **H. P.** Levélben feleltünk. — **M. L. 1.** Csak a kath. iskolák számára engedélyezett tankönyveket használhatja. 2. A tanköteles 12. életévének betöltéséig köteles a mindennapi iskolát látogatni. — **R. A.** Levelét átadtuk a kiadóhivatalhoz. — **H. J.** Kérdett ügyben eljárunk; de a nagy anyaghalmoz között igen nehéz az egyes vármegyék adatait megtalálni.

Felelős szerkesztő: **Ember Károly.**

Kérelem! Zavarok és késedelmek elkerülése végett, minden hirdetésre vonatkozó levelet a kiadóhivatal címére — nem szerkesztőség — kérünk küldeni.

PÁLYÁZATOK.

Esztergomi érseki megye.

Szentmihályfai (Pozsony m.) róm. kath. kántortanítói állásra *március hó 3-ára* d. e. 10 órára pályázat hirdettetik. Jövedelme: megfelelő lakás és 10 m. hold szántó, 18 hkl. buza s pénzben 1000 korona összjövedelem. Kérvények az iskolaszékhez intézendők. 78 1—1

A **nógrádszakali** róm. kath. hitközség a nógrádszakali népiskolánál szervezett második tanítói állásra pályázatot hirdet. Fizetés: államsegélyből 900 korona, a hitközségtől 100 korona és 20 korona kerváltás, továbbá lakás. Pályázhatnak férfiak és nők. Ha az iskolaszék férfit választ, köteles lesz a rábizandó osztályok tanítása mellett az ismétlő iskolásokat is tanítani a kántori teendőkben segíteni; ha nőt választ, köteles lesz a rendes tanításon kívül a leányokat női kézimunkára is oktatni s az ismétlőiskolásokat tanítani. A pályázók folszerelt kérvényeiket *március hó 6-ig* az iskolaszék címén küldjék be Nógrádszakába. 77 1—1

Besztercebányai egyházmegye.

Tuzsina róm. kath. iskolájánál állami kinevezés folytán megüresedett tanítónői állásra pályázat hirdetetik *március 15-én*. Fizetés: a községi pénztárból 256 kor., államsegély 554 kor., lakás természetben az iskolában, ha szükséglet szerint, beiratási díj 20 fillér. Kérvények a tuzsinai plébánia hivatalba küldendők. *Czeizel Ignác* isksz. elnök. 82 1—1

Nagyvárad latin szert. egyházmegye.

Margittán (Bihar megye) ujonnan szervezett róm. kath. tanítónői állásra *március 8-ig* pályázatot hirdetnek. Fizetése államsegéllyel ezer korona, 200 korona lakbér. Köteles a reabizandó osztályokat vezetni. *Bröschel Lajos* plébános. 80 1—1

Székesfehérvári egyházmegye.

A **kálozi** róm. katolikus népiskolához tanítónő kerestetik. Jövedelme áll természetbeni élelmezés, világitás, tisztogatásból, adja a kántortanító: érteke 352 korona. Egy szerényen butorozott szoba a hitközségtől. Ugyanattól fűtés, érteke 60 korona. Kézpénz a kántortanítótól 100 korona, a hitközségtől 200 korona. Kilátásban 288 kor. államsegély. Köteleessége: 1. Kézimunka-oktatás. 2. A kijelölt osztály tanítása. Folszerelt kérvények *március 10-ig* hozzám küldendők. *Káloz, Rabmch Imre*, iskolaszéki elnök. (Fejér m. posta, tavíró helyben.) Az állás választás után azonnal elfoglalandó. 79 1—2

Szepesi püspöki megye.

A **liszkófalvi** róm. kath. II. tanítói állomásra *március 2-ára* pályázat hirdetetik. Ezen állomás jövedelme mult évi decemberben a *Népnevelőben* már közöltetett. A folyamodók kereszt- és oklevéllel, működési, erkölcsi és nőtlen vagy szabad állapotot igazoló lelkészi bizonylattal, valamint községi illetőségi bizonyítvánnyal folszerelt kérvényeiket *ft. Pazurik Márton* plébánoshoz küldjék be Liszkófalvára (Liptó m.). A tanítónak orgonálásban is jártasnak kell lenni. 76 1—1

Jó hangú **segédkántort** keresek havi 30 korona fizetéssel, gyertyajövedelem 8—10 kor. Teljes ellátás mosáson kívül, különbejáratú szoba igen jó harmóniummal. A helyi szokások ismerete nem föltétlenül szükséges, csak jó hangyakoroltság, a kotta-olvasás és orgonálás. Kiskunfélegyházán, *Ulrich Antal* főkántor.

81 1—1

ELFOGYÓFÉL BEN

van az oly nagy keresletnek örvendő b. e. Csima István főkantor által összeállított, az egész országban ismeretes 253 válogatott szép orgonakiséretű gyásmise-ének-tár. Míg az új kiadás megjelenik, az eredeti 8 korona ár helyett 5 koronáért kapható a szerző özvegyénél Kiskunfélegyházán. Az új kiadás ára ismét 8 kor. lesz.

64 3-5

Államsegély - kérvény és mellékletei.

Utmutató a fizetés kiegészítési és korpótlék államsegély kérvényezéséhez, kérvénymintákkal és mellékleti űrlapokkal 2 korona

Tananyagbeosztási nyomtatvány

az évi tanmenetnek a róm. kath. vagy bármelyik Tanterv alapján tantárgyak és osztályok vagy osztályok és tantárgyak szerint külön lapokon.

Részletes Tanterv-nyomtatvány

az együttes osztályok tananyagának ugyanazon lapon való feldolgozására szolgáló füzetekben a 6. vagy 5. együttes oszt. számára 2 K. 4. oszt. 1-90 K. 3. oszt. 1-60 K. 2. oszt. 1-40 K. 1. oszt. sz. 1 K előleges beküldése mellett megrendelhető.

Gyerkes Mihály igazg.-tanítónál Székelyudvarhely

712

Államsegély kérvényezéséhez nélkülözhetetlen!!
Ötödik, tökéletesített kiadás. Magyar-
gyarzó füzet 1 K, a 16 nyomt. szintén 1 K. (Csak
egyszerűen kitölteni s mellékelni kell.) Kapható: *Len-
gyel Béla* kántortanítónál, Farkasasó (Szatmár megye).
23 5-10

Szülőoltványok:

hiányok pótlására 2 éves dús gyökérrel, zöldoltással ké-
szítve ezre 100 frt. Telepítésre gyökeres zöldoltvány ezre
— 80 frt. Telepítésre sima zöldoltvány ezre 40 forint.

Fásoltványok:

Gyönyörű példányok, fajtisztán ezre 100 frt. Szépségihával,
eredési biztosítással ezre 45 frt. Mind Riparia Portalisra
oltva a következő fajokban: **Fehér borfajok:** Olasz Riz-
ling, fehér és piros Szilankamenka, Furmint, Sárfehér, Mézes-
fehér, Ezerjó, Erdei, Bakator, Kövidinka, Mirkovácsi, Mus-
kotályok, Hárslevelű, Sauvignon, Bánáti Rizling. **Vörös bor-
fajok:** Nagy burgundi, Oportó, Nemes Kadarka, Aramo.
Csemegefajok: Fehér és piros Chasselas, Passatutti, Tokaji
Chasselas, Ezredéves, Muskotályok stb. Sima Rip. Port.
I. oszt. 10 frt, sima Rip. Port II. oszt. 5 frt, gyökeres Rip.
Port. I. oszt. 16 frt, gyökeres Rip. Port. II. oszt. 10 frt, gyö-
keres 2 éves gyökere 18 frt. **Hazai nemes vesszők** sima
10 K, gyökeres 30 K a fenti fajokból. Oltványaimért teljes
felelősséget vállalok s ha a vevő azzal nem volna meg-
elégedve, azt visszaveszem s pénzt visszaadom. Tavasz
szállításra is elfogadok már most előjegyzést. Előlegül az ár
negyed részét kérem beküldeni. **Hegyi bor:** Siller, fehér
— 50 korona, vörös 60 korona.

SZÉKELY I. JÓZSEF

Gyöngyös, Szent-Urbán-Templom.

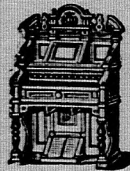
698 12-20

Orgona-harmoniumokat

mindkét rendszer szerint legolcsóbban szállít

PAJKR REZSŐ ÉS TSA

Budapest, X., Delej-utca 11/B (Tisztviselőtelep.)

Pedálos harmoniumok mindkét rendszer szer-
int és minden nagyságban pontos or-
gona-méretekkel templomok, szeminári-
umok részére és mint gyakorló orgonák.
Bérmentes szállítás az utolsó vasúti állomásig.
Tanároknak s lelkészeknek különös
százelékedmény. Árjegyzék ingyen
és bérmente. Részletfizetés engedé-
lyezve. 796

Csak kollegák kaphatják kedvezményes árban

a következő nagyhatalmú egyházi zeneműveket, amelyek ki-
válóan alkalmasak kántorválasztási próbaének-
lésen, ünnepélyes miseken és egyházas jellegű koncerteken:

Miatyánk-Üdvözlégy	K 1.
Hazafias Mária-dalok. I. füz. 2. — K. II. füzet	2.
Mária-dalok. I. füzet	1.
Asszonyunk szűz Mária. Mária-dalok. II. füzet	1.
Hazánk Nagymasszonya. Mária-dalok. III. füzet	2.
Köszöntsük Máriát. Mária-dalok. IV. füzet	1.
Ave Maria. Mária-dalok. V. füzet	2.
Immaculata. Mária-dalok. VI. füzet	1.
Magyar Dallamos Ünnepi Praeludiumok az összes hangnemekből, függetlenül	4.
Dudajáték. (C dur)	— 60

Megrendelhetők, — a pénz előzetes beküldése mellett bérmente —
a szerző kollégák címen: **KONTOR ELEK, BUDAPEST,
VII., Thököly-ut 42. sz. II. em. 6. ajtó.** — Kiseb-
b összeg bélyegben is küldhető. 472

Elismert csak elsőrangú műremek a valódi

ZIMMERMANN-féle

HARMONIUMOK

házi, iskolai és templomi célokra.

Tanároknak részletfizetésre megegyezés szerint.

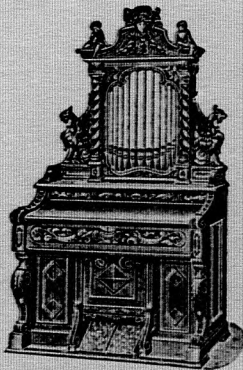
Nagyon ajánlatos külön-
legesség:

ZIMMERMANN-féle
iskolaharmoniumok
170, 190 és 220 K.

Képvisező Ausztria-Magyar-
ország részére:

HÖRL NÁNDOR
POZSONY,
Ventur-utca 24.

Képes árjegyzék ingyen.

Ujdonság! 456 Ujdonság!

Pianino „Continental“

teljes zongorahanggal; elegáns elsőrendű
Salon-Pianinot 560 koronáért

Csak a fenti cégnél kapható. Prospektus ingyen.

A Szent-István-Társulat kiadásában megjelent imakönyvek.

Felnőttek számára :

	Korona		Korona
A keresztény apa. Modern társadalmunkban. Gondolatok keresztény apák számára. Imádságos könyvvel. Irta <i>Uggyer Agoston</i> . Fordította egy szatmárnégyesi aldozópap. Vászonskötésben ... 2.—		<i>Habekamp György</i> . Szép színes képvel, finom papíron, szép egész vászonskötésben ... 1.—	
Bőrskötésben vörösmetszéssel ... 3.20		Gömbölyített sarkú, egész vászonskötésben ... 1.50	
Bőrskötésben aranyfémcsiszással ... 4.—		Imák és elmélkedések. Összeállította <i>Flavigny grófjóné</i> . Magyarra átdolgozta <i>Gubicza István</i> . — I. II. rész egybekötve vászonskötésben ... 4.—	
Chagrinbőrskötésben ... 6.—		Chagrinskötésben ... 6.—	
Langre bőrskötésben ... 9.—		Borjúbőrskötésben ... 10.—	
Párnázott finom bőrskötés, festett díszítéssel ... 10.—		Imák és intelmek a magyar kath. hadiak számára. Szent László képevel. Irta <i>Molnár Vid Bertalan</i> . Kötve ... 20.—	
Pernasse bőrskötésben ... 10.—		Imakönyv. Irta <i>Demény Dezso</i> . Az imakönyv árai a különböző kötések szerint a következők:	
A keresztény anya. Joakim tanácsok keresztény anyák és erettebb női társaság számára. Imakönyvvel. Irta <i>Uggyer Agoston</i> . Fordította egy szatmárnégyesi aldozópap. Vászonskötésben ... 2.—		17. sz. kötés. Chagrinsbőr, sima tábla, préselés nélkül ... 16.50	
Bőrskötésben vörösmetszéssel ... 3.20		18. sz. kötés. Maroquinbőr, sima tábla, préselés nélkül ... 20.—	
Bőrskötésben aranyfémcsiszással ... 4.—		21a) sz. kötés. Maroquinbőr, aranymonogr. ... 20.—	
Chagrinbőrskötésben ... 7.—		3388. sz. Finom színes borjúbőr, bélelt puha táblával, aranyfémcsiszású díszítés ... 20.—	
Langre bőrskötésben ... 9.—		3388 II. Ugyanaz kapocsossal ... 21.50	
Párnázott finom bőrskötésben ... 10.—		6656. sz. kötés. Színes ekrázé, maroquinbőrskötés bélelt puha táblával, arany őrnyom, címfelírással és virággal. ... 20.—	
Pernasse bőrskötésben ... 10.—		6656/I Ugyanaz kapocsossal ... 21.50	
Egy osovány a szentek nyomdokain. Feladatok oktató imádságos- és énekeskönyv. Irta <i>Nagy Antal</i> . Füzve ... 3.—		6666. sz. kötés. Borjúbőrskötés színes márvány mintával, bélelt puha táblával, arany őrnyomatú keresztel és dombornyomású szín, virágdíszít. ... 21.—	
Egész vászonbőr kötéskötésben ... 4.—		6666 II. Ugyanaz kapocsossal ... 22.50	
Egész bőrbe kötéskötésben ... 5.—		27. sz. kötés. Bagariabőr, sima táblával, aranyfémcsiszással ... 22.—	
Aranyozott tábladíszítéssel, fényezett vászonskötésben ... 5.50		19. sz. kötés. Maroquinbőr, sima táblával, moirée-előzékkel ... 23.—	
Chagrinsbőrskötésben ... 6.—		21b) sz. kötés. Maroquinbőr, sima tábla, aranykerettel ... 23.—	
Tompá sarkú egész díszes vászonskötésben ... 7.—		3570. sz. kötés. Finom ekrázébőr, bélelt puha tábla, arany őrnyomatú keresztel és gyöngyökkel kirakott virágdíszítéssel ... 24.—	
Igen finom vászonskötés, tompásarkú lapokkal ... 8.50		3570/II. Ugyanaz kapocsossal ... 25.50	
Párnázott bőrskötésben ... 12.—		5061. k. sz. kötés. Fekete vagy színes borjúbőrskötés, egészen sima hajlítható táblával, hordozható párnázott bőrtokkal ... 25.—	
Párnázott salfián bőrskötésben ... 16.—		22a) sz. kötés. Maroquinbőr, sima tábla, aranykerettel, moirée-előzékkel ... 26.—	
Élő szent Olvasó. Imádságos- és énekeskönyv az «Élő szent Olvasó»-ról nevezett Mária-Társulat igazgatói- és tagjainak használatára. VII. kiadás. Kötve ... 40.—		22b) sz. kötés. Maroquinbőr, eredeti moirée-előzékkel ... 35.—	
Hitvalló. Katolikus imádságos könyv. A női világi élet részére. Vászonskötésben ... 3.—			
Bőrskötésben vörösmetszéssel ... 4.—			
Bőrskötésben aranyfémcsiszással ... 4.60			
Chagrinsbőrskötésben aranyfémcsiszással ... 6.—			
Párnázott bőrskötésben ... 7.—			
Finom salfián bőrskötésben ... 8.—			
Imádkozzál és dolgozzál. Imádságoskönyv munkások számára. Irta			